

Recull de Premsa

PALAU
DE LA
MÚSICA
ORFEÓ
CATALÀ

Taula de contingut

Carulla, reelegida presidenta de l'Orfeó Català El Punt Avui - 28/06/2018	3
MARIONA CARULLA, REELEGIDA Ara - 28/06/2018	4
El XXIII Concurs de Piano Ricard Viñes afronta avui les sseermr ifinals La Mañana Diari de Ponent - 28/06/2018	5
TOP 3 CLÀSSICA Time Out Barcelona - 28/06/2018	6
Deba inicia el domingo el Ciclo Internacional de Órgano Flysch El Diario Vasco Bajo Deba - 28/06/2018	7
El campionat de futbol Ara - 28/06/2018	8
1918: Fi de festa independentista El País Catalunya Quadern - 28/06/2018	9
La Cubana se va de funeral Diario de Navarra - 28/06/2018	13
La Guardia Civil sitúa a Mas como cerebro del 'caso 3%' Expansión - 28/06/2018	15

Carulla, reelegida presidenta de l'Orfeó Català

Redacció

BARCELONA

Mariona Carulla va ser reelegida dimarts a la nit presidenta de l'associació Orfeó Català. La candidatura de Carulla era l'única que es presentava a les eleccions. El resultat va ser de 330 vots a favor, del total de 385 vots emesos. Carulla va anunciar una nova etapa en què la junta aposta per un projecte de futur per al Palau de la Música Catalana i l'Orfeó Català. També va anunciar que treballarà per obrir l'entitat musical, per assegurar la solvència econòmica i l'excel·lència musical, per convertir el Palau en un centre de cultura en confluència amb altres arts i per obrir aquesta institució a tots els ciutadans. La nova junta directiva de l'Orfeó Català, formada per la majoria de membres de la junta anterior, té tres noves incorporacions: Àlex Honrubia, representant del Cor Jove i cantaire de la família de l'Orfeó Català des del 2007; Maria del Mar Calvet, cantaire de l'Orfeó Català des de fa 17 anys, i Lluís Domènech i Girbau, besnet i especialista en l'obra de Lluís Domènech i Montaner. ■

MARIONA CARULLA, REELEGIDA

Mariona Carulla va ser reelegida presidenta de l'Orfeó Català en les eleccions celebrades dimarts al Palau de la Música. El resultat va ser de 330 vots a favor, d'un total de 385 vots emesos.

28 Junio, 2018

El XXIII Concurs de Piano Ricard Viñes afronta avui les semifinals

Els participants van interpretar peces d'Scarlatti o Soler en les eliminatòries

Els vint-i-nou participants en el XXIII Concurs Internacional de Piano Ricard Viñes, van disputar entre dimarts i dimecres a l'Auditori Enric Granados la fase eliminatòria, que donarà pas a la semifinal d'avui i la gran final del dissabte.

Lleida
REDACCIÓ

Els participants en el concurs, que enguany se situa en primera línia mundial, van haver d'interpretar en aquestes primeres proves eliminatòries dues sonates de Domenico Scarlatti o Antonio Soler, dos estudiosos del virtuosisme, a més d'una o dues peces de lliure elecció en un concert que tenia una duració de 20-25 minuts.

FOTO: Tony Alcántara / Un dels participants en las eliminatòries

Avui, a partir de les 9.30 i fins a les 16.00 hores, la Sala 2 de l'Auditori Enric Granados, amb entrada gratuïta, acollirà la prova semifinal, en què els i les pianistes classificats –Maria Anikina, Dmytro Choni, Anna Dmytrenko, Airi Kata-

da, Zhibek Kozhakhmetova, Nikolai Kuznetsov, Siqian Li, Eri Nakagawa, Pablo Rossi, Jakub Sládek i Alexander Trukhin— hauran d'interpretar una sonata completa de Haydn, Mozart o Beethoven, una peça del repertori de Ricard Viñes

i una o més peces de lliure elecció, en un concert que ha d'estar entre els 35 i 40 minuts.

Finalment, els tres millors pianistes, disputaran la gran final a la Sala 1 de l'Auditori –amb entrada de 10 i 12 euros–. Cadascun dels finalistes interpretarà un concert de piano amb l'acompanyament de l'Orquestra Simfònica del Vallès, “la màxima expressió artística”, segons deia Jordi Benseny, l'organitzador del concurs, que és una de les grans novetats d'enguany.

Una altra de les novetats és que la dotació econòmica dels premis ha augmentat de manera significativa; el primer serà de 12.000 euros, a més de dos concerts amb la Simfònica del Vallés al Palau de la Música de Barcelona i a l'Auditori Enric Granados; el segon serà de 6.000 i el tercer de 3.000 euros, ambdós amb concerts a l'Auditori. També hi haurà un premi de 1.000 euros per la millor interpretació del repertori de Ricard Viñes.

TOP 3 CLÀSSICA

Recitals, concerts, òpera... Una tria de la millor música clàssica de la setmana

↑ L'OBCA LA PLATJA

L'Orquestra Simfònica de Barcelona i Nacional de Catalunya dona la benvinguda a l'estiu amb aquest concert adreçat especialment al públic no habitual de les sales de concert. Álvaro Albiach dirigeix obres de Bernstein, bandes sonores i grans *hits* de la música clàssica.

→ Platja de Sant Sebastià. NitBus: N8. M: Barceloneta. Dissabte 30. Gratis.

↑ Emili Brugalla

El pianista català, membre fundador del Trio Kandinsky, ofereix un recital titulat 'Músiques callades', que inclou peces de Frederic Mompou i d'altres compositors, com Robert Schumann, Aleksandr Scriabin, Leos Janacek o Joan Magrané.

→ Ateneu Barcelonès. NitBus: N2, N4, N9. M: Catalunya. Dj. 5. 20.30 h. 5-10 €.

↑ Barcelona 4 Guitars

El quartet que formen els guitarristes Manuel González, Xavier Coll, Ekaterina Zäytseva i Belisana Ruíz ofereixen transcripcions per a quartet de guitarres d'obres de Txaiovski, Vivaldi, Bach, Boccherini o Albéniz, entre d'altres.

→ Palau de la Música. NitBus: N8, N28. M: Urquinaona. Ds. 30. 21 h. 30-35 €.

MÉS INFO A [TIMEOUT.CAT/CONCERTS](https://www.timeout.cat/concerts)

28 Junio, 2018

Deba inicia el domingo el Ciclo Internacional de Órgano Flysch

La localidad acogerá dos de los cinco conciertos que se ofrecerán, todos con entrada gratuita

ANDER SALEGI

DEBA. Cuatro pueblos de la costa guipuzcoana (Getaria, Zumaia, Deba y Mutriku) acogerán la tercera edición del Ciclo Internacional de Órgano Flysch. Cada semana una localidad, excepto Deba, que lo hace en dos ocasiones, ofrecerá un concierto de órgano con la entrada totalmente gratuita.

El ciclo comenzará en la localidad debarra, la iglesia Santa María acogerá este próximo domingo 1 de julio, a partir de las 20.00 horas, una proyección de cine musicada a cargo del organista Juan de la Rubia.

Juan de la Rubia improvisará la banda sonora de la película 'Metrópolis' (1927) de Fritz Lang, considerada 'Memoria del Mundo' por la Unesco por su carga social y humana.

Natural de la Vall d'Uixó (Castellón), el organista Juan de la Rubia ha actuado en los principales escenarios de Europa, así como en América latina y Asia, con una acogida excelente del público y la crítica. En los últimos años, su actividad concertística ha sido incesante, actuando en más de veinte países y en escenarios como el Auditorio Nacional de Música de Madrid, el Palau de la Música Catalana, la Konzerthaus de Berlín, la Gewandhaus de Leipzig, la catedral de Colonia, y el teatro Mariinsky y la Philharmonia de San Petersburgo. En 2016 ha publicado su octavo CD, 'Bach'. Ha tocado como solista con la Freiburger Barockorchester, interpretando los conciertos para órgano de Händel y cantatas de Bach, y como continuista y director de diferentes formaciones instrumentales y vocales de

El órgano de la iglesia Santa Maria de Deba volverá a ser empleado este domingo en el inicio del Ciclo de Órgano Flisch. **ANDER SALEGI**

música antigua. Actualmente es profesor en la ESMUC (Escuela Superior de Música de Cataluña) y organista de la Basílica de la Sagrada Familia de Barcelona.

Zumaia, el 6 de julio

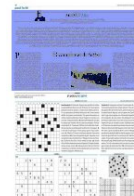
El siguiente concierto se celebrará en la parroquia San Pedro de Zumaia, el 6 de julio a partir de las 20.30 con el organista Esteban Landart.

El 14 de julio a las 20.00 en Mutriku se celebrará un concierto benéfico (AFAGI) con el organista Raúl del Toro y Javier Lekunberri en el oboe.

El 22 de julio a partir de las 20.00

en la iglesia Salvatore de Getaria se ofrecerá un concierto de viento y metal, ofrecido por el grupo musical Quinmetal Salamanca y el organista Santiago Banda.

El último concierto del ciclo internacional de órgano se celebrará en la iglesia Santa María de Deba, a partir de las 20.00 Montserrat Torrent, Doctora Honoris Causa, la gran decana del órgano se despidе del órgano en uno de sus últimos conciertos. El programa estará compuesto por música hispana y J.S. Bach, repertorio especialmente escogido para el instrumento de Deba.

ABANS D'ARA

PECES HISTÒRIQUES TRIADES PER JOSEP MARIA CASASÚS

CATEDRÀTIC EMÈRIT DE LA UPF I MEMBRE DE L'IEC

Comentari, sense signar, a *L'Esquella de la Torratxa* (26-VI-1925). Feia poc havien tancat el camp del Barça, havien cessat el president Gamper i havien suspès les activitats del club. Eren mesures governatives motivades per una xiulada a la marxa reial en un partit d'homenatge a l'Orfeó Català. Mesos abans, les inquietuds polítiques, enverinades per la dictadura de Primo de Rivera, ja esclataven al camp de les Corts, vigilat de prop per la Guàrdia Civil (foto de gener de 1925). *L'Esquella* criticava amb ironia les dèries jacobines del poder. El Daurella esmentat en el text és Santiago Daurella Rull, importador de bacallà i introductor de la Coca-Cola a Espanya trenta anys després. Havia guanyat la càtedra de lògica a la Universitat de Barcelona en les oposicions que va perdre Eugeni d'Ors. També hi ha una al·lusió en el text a les tensions internacionals d'entreguerres.

Per disposició especial, oficial, s'ha canviat el club campió d'Espanya. Els futbolistes, ara, en parlar del campionat diran del F.C. Barcelona l'ex campió. El F.C. Barcelona no pot celebrar cap acte ni els seus jugadors poden córrer a cap altre camp, ni pot ésser, per tant, el campió. El club que queda en segon lloc passa al primer. És lògic i natural que així sigui. Qui la fa la paga. I, és clar, la de pagar fins a les últimes conseqüències. ¿Quines són les últimes conseqüències, en aquest cas?: desposseir-lo de tot, començant pel mes preuat i just. El campionat l'havia guanyat pels seus mèrits, i ara no pot tenir

El campionat de futbol

cap mèrit. Amb la falta els mèrits més intransferibles es perden. Això ho hem vist sempre i ho veurem mentre el món sigui món i hi hagi justícia. El dia que el gran terratrèmol anunciat a plaç fixe –per bé que sempre hagi fallat aquest plaç– pels nord-americans i els alemanys, destrueixi la terra, llavors passarà tot al revés. Naturalment, ningú no s'ha planyut d'aquesta pèrdua. La justícia sura com els peixos al mar. I és indubtable que

si una persona, sense saber una papa d'un ofici, pot ésser el primer d'aquell ofici al seu país, el que ha guanyat un campionat el pot perdre sense que un altre jugui millor que ell. No hi ha volta de fulla, en això. Si jo jugant a dames guanyo el meu contrincant, si la meua conducta no és prou com cal, el meu contrincant sense guanyar-me cap joc queda el vencedor. En bona lògica –la d'en Daurella, magatzemista de lògica i professor de bacallà– és així. Per això tothom troba tan natural que el F.C. Barcelona perdi el campionat.

L'Esquella de la Torratxa 1925

28 Junio, 2018

1918: FI DE FESTA INDEPENDENTISTA

Després d'alimentar expectatives per mitjà del discurs aliadòfil i de l'autodeterminació, el desenllaç de la Gran Guerra va dur el nacionalisme català a la frustració

Joan Esculies

En aquest moment solemne i únic en la Història del món, un poble abans lliure i independent, sotmès durant molts anys a un règim sistemàtic d'opressió, té plena confiança en l'augusta funció de la redempció de les races oprimides que us és confiada. Catalunya, honorables delegats, vol ser completament independent”.

És un fragment, traduït del francès, del

document que Josep Castanyer, d'encara no trenta anys, va lliurar el 17 d'abril de 1919 al ministeri d'Afers Exteriors de França a París, on els vencedors de la Primera Guerra Mundial —el president nord-americà Woodrow Wilson, i els primers ministres britànic, Lloyd George, francès, Georges Clemenceau, i italià, Vittorio Emanuele Orlando— redibuixaven les fronteres mundials en la Conferència de Pau. El secretari que el va rebre el mirà indulgent, però acomplí la comesa. El document i un plec

de pamflets i fulls volants que l'acompanyaven, lloant Wilson i demanant la revisió del Tractat d'Utrecht de 1713, es troben als National Archives britànics i als arxius del Département de l'Armée de Terre francès.

En l'aventura parisenca, la figura de més rang a qui Castanyer aconseguí visitar va ser l'ambaixador serbi, Milenko Vesnić. Una vegada comprovat que ni aquest ni la premsa tenien predisposició per la seva causa, va retornar a Barcelona. Va deixar constància de la missió de manera

anònima “per no tenir problemes amb la justícia espanyola” en el quadern *Comité Pro-Catalunya: Impressions d'un nacionalista català per terres de França* que es guarda a l'Arxiu Nacional de Catalunya. El va lliurar a qui l'hi havia enviat, el seu mentor, d'aleshores gairebé cinquanta anys, Joan Solé i Pla, impossibilitat d'anar-hi ell per una flebitis. Aquest, metge, era íntim del dramaturg Àngel Guimerà i del seu editor i amic de l'ànima Pere Aldavert.

PASSA A LA PÀGINA 2

REPORTATGE

► Un terreny adobat per la il·lusió

El viatge de Castanyer no va ser res excepcional. En aquell primer mig any de 1919 París quedà infestada de figures com la seva. Com recull l'historiador de Harvard Erez Manela a *The Wilsonian Moment. Self-determination and the International Origins of Anticolonial Nationalism* (2007), fins i tot delegacions nacionalistes vingudes de Rússia, de Sibèria, de Geòrgia, d'Armènia o de Síria hi van anar per tal que les seves demandes d'autonomia o d'independència fossin ateses.

Quan l'11 de novembre de 1918 es va signar l'armistici, l'expectativa generada sobre la pau era màxima: la fi de la conflagració havia d'acabar amb totes les conteses i dur un món nou. "L'acabament de la guerra produí una fondíssima crisi en l'opinió mundial i concretament en la d'aquest país: produí una de les més fortes crisis d'il·lusionisme que probablement l'espècie humana ha sofert", expressà una dècada després l'escriptor Josep Pla en la biografia política de Francesc Cambó.

El que succeí va ser que, en l'inici de la Gran Guerra, "els diversos sectors ideològics, entre els quals el republicanisme i el separatisme català, hi van voler veure un camp adobat per resoldre les seves demandes polítiques i l'aparell propagandístic respectiu es va posar en marxa", explica a QUADERN David Martínez Fiol, professor a la Universitat Oberta de Catalunya i reconegut especialista del període.

► Una homogeneïtat fictícia

La propaganda separatista —que reclamava una solució independentista o federal/confederal en el marc espanyol/ibèric— va situar-se de seguida al costat dels aliats, per afinitat amb França com a model de democràcia, llibertat i modernitat i, en menor mesura, de l'Imperi britànic. S'establí i assumí el següent sil·logisme: Espanya era un tot germanòfil i Catalunya, un tot aliadofil. Per tant, després de la seva victòria, els aliats haurien de satisfer les demandes catalanes.

Des de les pàgines de la seva precària premsa, en setmanaris com *La Nació* o *L'Intransigent*, i mitjans aliadofils com *Iberia* (finançat per la diplomàcia francesa, amb un impressionant estol de col·laboradors), s'assimilà Catalunya a països petits com Bèlgica i Sèrbia, que feien front a les invasions respectives d'Alemanya i d'Austrohungria. Catalunya, en aquest joc, s'havia de deslliurar del jou de l'Imperi espanyol i assimilar la seva lluita a la d'aquests.

Espanya, però, era neutral. Els partits dinàstics que s'intercanviaven el torn al capdavant del govern de la Restauració, el liberal i el conservador, havien convingut l'estiu de 1914 que ni l'economia, ni l'endarreriment bèl·lic no permetien altra opció. Els fets, doncs, entrebancaven la publicística del republicanisme i del separatisme catalanista. Caldria demostrar que la neutralitat

era un subterfugi i desfer el pretès engany: Espanya era germanòfila, en especial la classe dirigent i el rei Alfons XIII.

Això, però, no era així, tal com va explicar el professor de la Universitat de Bristol, Francisco J. Romero Salvadó a *Espanya 1914-1918. Entre la guerra i la revolució* (2002). L'orientació política del govern espanyol va virar segons qui manava, i en el balanç global, com ha assenyalat l'historiador de la Universitat de Las Palmas de Gran Canària Francisco Javier Ponce Marrero, Espanya afavorí les potències aliades des de la neutralitat.

L'ideòleg de l'estratègia d'internacionalització del separatisme va ser l'historiador i periodista Antoni Rovira i Virgili. Inspirat en les oficines de propaganda polonesa i txeica de París, va animar a la creació d'una estructura catalana similar. La manca de recursos, però, ho va impedir. La Lliga, al capdavant de la Mancomunitat amb Enric Prat de la Riba des de l'abril de 1914, recelava d'entrada de la via de l'agitació internacional.

Catalunya, però, no era homògena internament. Com ha documentat l'historiador Andreu Navarra a *Aliadofils i germanòfils a Catalunya durant la Primera Guerra Mundial* (2016), a la política catalana hi havia multiplicat d'afinitats no sempre coherents ni diàfanes. A la Lliga Regionalista coexistien diverses tendències, des del neutralisme de Francesc Cambó a la filogermanofília de Prat de la Riba o l'aliadofília de l'escriptor Jaume Bofill i Mates. La posició del partit fou la neutralitat. Inclús el centreesquerra catalanista, la Unió Federal Nacionalista Republicana, fou d'entrada neutral.

Una escissió d'aquesta, l'Esquerra Catalana de Rovira i Virgili, juntament amb la Unió Catalanista presidida pel psiquiatre Domènec Martí i Julià i unes incipients joventuts nacionalistes, conformaven el minoritari sector separatista aliadofil. Però la casuística era molt diversa, amb figures com l'intel·lectual Eugeni d'Ors exercint de neutral, carlins aliadofils i germanòfils, i fins un Partit Republicà Radical (els lerrouxistes), aliadofil.

► Inventar la unió sagrada

Per superar la contradicció interna de Catalunya i del catalanisme es volgué imitar la *unión sacrée* que aplegava els francesos al marge de tendències polítiques en pro de la defensa de la pàtria. Com que a Catalunya (dins l'Espanya neutral) això no era cap necessitat, es van cercar subterfugis per projectar-la. La *unión sacrada* va fer-se per mitjà de múltiples comitès, per exemple per ajudar els orfes de Sèrbia, per reconstruir Lituània o per ajudar les víctimes de Bèlgica. Tots ells amb la participació, a títol individual, de figures d'adscripció varia que creaven un miratge de transversalitat.

El mascaró de proa d'aquesta estratègia va ser el Comitè de Germanor dels Voluntaris Catalans, encapçalat per Joan Solé i Pla i format per una junta molt poc activa, excepte aquest i la seva mà dreta, Castanyer. La quantitat de propaganda que generà el duet entre la primavera de 1916 i la fi de 1918, amb cartes al front, articles a la premsa i campanyes de patronatge, no tingué parangó i es troba en els fonaments d'accions propagandístiques del separatisme posteriors.

El diputat rossellonès a l'Assemblea Nacional francesa, Emmanuel Brousse, digué que els voluntaris eren 12.000. Martínez Fiol ja va aclarir el 1991, a *Els 'voluntaris catalans' a la Gran Guerra (1914-1918)*, que van ser un miler i que no combatien "per Catalunya", sinó per situacions personals diverses, com bé sabia Solé i Pla. La imatge que eren molts més, com va suggerir l'historiador Enric Ucelay-Da Cal en el pròleg d'aquell llibre, podria deure's al forat causat per la grip aquell 1918 a Catalunya.

Fàbrica tèxtil a Girona, sector beneficiat per la Gran Guerra.

LA GUERRA, AL MUSEU D'HISTÒRIA

J. E.

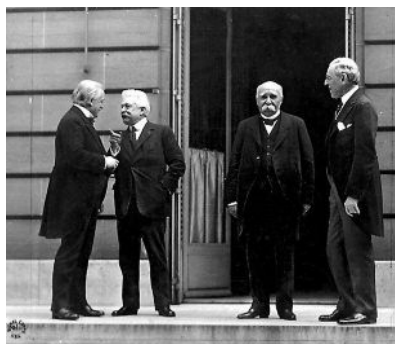
"Acabar de situar Catalunya, com un actor més, en el relat general de la Primera Guerra Mundial, perquè els països neutrals com Espanya formaven també part de la contesa". Aquest és, en síntesi, el leitmotiv de l'exposició *Flames a la frontera. Catalunya i la Gran Guerra*, que avui s'inaugura al Museu d'Història de Catalunya (MHC) i que es podrà veure fins al 18 de novembre. Per aconseguir-ho, els seus comissaris, Maximiliano Fuentes i Francesc Montero, recorren no només els quatre anys bèl·lics, 1914-1918, sinó que, en gairebé mil metres quadrats expositius, inclouen les interpretacions que s'han fet de la guerra en el darrer segle.

"L'impacte de la conflagració —diu Fuentes— no se cenyeix a un debat ideològic en tertúlies d'intel·lectuals i limitat a la premsa, sinó que la gent corrent està molt al cas del que passa". El motiu: "Les

derivades de la guerra impacten en tots els ordres de la vida, en el social, polític i econòmic", rebla Montero. Per palesar-ho l'exposició mostra els efectes del conflicte en la vida quotidiana per mitjà de pel·lícules i noticiaris d'època, cromos, joguines i fullets satírics, entre altres peces. La mostra és un diàleg constant amb el front. Un túnel que simula una trinxera permet fer un tast de les condicions dels soldats, sense el perill, però, de ser gasejat.

Junt amb *Barcelona. Zona neutral 1914-1918*, que organitzà la Fundació Miró la tardor de 2014, la que ara presenta el MHC és l'exposició més ambiciosa que s'haurà vist a Catalunya sobre la Gran Guerra des de l'inici del centenari. A partir de la propera tardor, *Mig Europa cau*, que va produir i allotjar fins a la primavera la Fundació Josep Pla i de la qual Montero també és comissari, viatjarà per les comarques de Girona i Barcelona.

Tot i que el 1916 (a dalt, soldat anglès al Somme) el resultat bèl·lic no era clar, Catalunya apostà pels aliats. Amb el Tractat de Versalles (a sota), s'agafà als Catorze punts de Wilson (primer per la dreta).

► 'À la recherche de l'ami'

Com no podia ser d'altra manera, la campanya separatista xocà contra la *realpolitik*. Idealitzar la Gran Bretanya tenia un problema: era una monarquia. Es podia presentar com una república coronada, sí, però a partir de la primavera de 1916 la repressió contra els independentistes irlandesos i l'execució dels principals líders del moviment de l'Alçament de Pasqua va invalidar aquesta via.

A la República francesa tampoc li inte-

ressava donar ales a unes aspiracions que podien fomentar les del Rosselló, en un moment en què la identificació de la població amb el projecte nacional francès allí encara no s'havia completat. En diverses ocasions, les trobades impulsades pels catalanistes van esdevenir, a més, agermanaments francoespanyols, davant l'enig d'aquests.

L'Imperi rus era una opció: ni el tsar, per motius evidents, ni el resultat de les Revolucion russes de 1917. El separatisme, sorgit en classes mitjanes, encara que

28 Junio, 2018

Josep Castanyer (a baix, amb vestit blanc i altres familiars, a Perpinyà) va ser qui dugué les reivindicacions catalanes a Versalles, manifestades gràficament i amb la creació d'entitats en suport als voluntaris catalans que van anar a la Gran Guerra. / FONS FRANCESC MAS CASTANYER / MHC

Impactes bèl·lics

La Gran Guerra comportà una notable sacsejada en àmbits de la vida a Catalunya. En destaquem alguns.

POSITIUS

► Propicia guanys considerables, sobretot en sectors com el tèxtil, el metal·lúrgic i les arts gràfiques. N'esperona d'altres, com el químic, l'elèctric i el cinematogràfic. Josep Maria de Sagarra parla a les *Memòries* de "mamella pròdiga".

► Increment notable de l'exportació.

► Modernització de la premsa, en especial les revistes il·lustrades i el fotoperiodisme, i prenlada la novel·la policíaca.

► Més intercanvis culturals, en particular amb França.

► Prolifera cafès, music-halls i cabarets en convertir-se la ciutat en refugi cosmopolita.

► Es revolucionaria la moda (calçotets curts per a ells, abolició de cotilles per a elles).

NEGATIUS

► Els industrials no reinverteixen de manera adequada els guanys i la modernització posterior a la fi de la guerra se'n ressentirà.

► Crisi de subsistències i inflació de preus dels aliments.

► Encariment de l'habitatge: Barcelona passa de 533.000 habitants en començar el segle a 710.000 el 1920.

► Creix la conflictivitat laboral.

► La guerra al mar, amb submarins alemanys torpedinant vaixells espanyols, perjudica el comerç.

► Augmenta el diner fàcil, les cases de joc, el consum de whisky, de xampany francès, o de cocaïna, i la prostitució.

baixes, no podia tenir com a referent la revolta bolxevic d'octubre. Aviat es va veure, a més, que Lenin i després Stalin i Trotski tenien una concepció *sui generis* del significat de l'autodeterminació, com va comprovar Macià una dècada després.

Aleshores va aparèixer ell, Wilson. Un advocat, polític i historiador, exrector de la Universitat de Princeton, demòcrata, que des de la presidència dels Estats Units l'abril de 1917 havia fet entrar el país a la Gran Guerra al costat dels aliats. El 8 de gener de 1918 Wilson va presentar davant del Congrés un pla, molt ambiciós, per aconseguir una pau duradora a la fi del conflicte. El seu parlament —a partir de dos mil informes i mil mapes sintetitzats pel seu equip— es va conèixer com els *Catorze punts* perquè detallava aquest nombre de propostes.

Entre elles hi havia, encara que no de manera explícita, la idea de l'autodeterminació. Allò que el de Virgínia proposava era que es poguessin reorganitzar les fronteres a través de línies nacionals i lingüístiques. També que es creés un organisme internacional, la Societat de Nacions, on es resolguessin els conflictes abans de fer-ho a garrotades. El separatisme català no podia esperar un paladi millor. A partir d'aquell moment es desfermà en aquest nucli, però no només, un wilsonisme cec.

► El wilsonisme lligaire

En veure l'exaltació que duïen la fi de la Gran Guerra i la proposta de Wilson, la Lliga —l'aparell de propaganda política més exitós dels primers vint anys del segle

passat a Catalunya— va maldar per evitar que la prompta victòria aliadòfila no fos capitalitzada per separatistes i republicans. Els lligaires van voler aprofitar, ara sí, la conjuntura internacional per consolidar i ampliar els poders de la Mancomunitat, encara fràgil. D'aquí l'impuls d'una campanya per l'autonomia. A la primavera de 1918, el govern d'Espanya va rebre un centenar de cartes tipus d'ajuntaments reclamant "el reconeixement de l'autonomia de Catalunya i de les regions d'Espanya que ho sol·licitin". Les missives es conserven a l'Arxiu del Ministeri de la Presidència.

El pas següent fou l'organització d'una consulta sense valor legal —anomenada "plebiscit"— impulsada per l'Escola de Funcionaris d'Administració Local sota l'auspi-

ci de la Mancomunitat i l'Ajuntament de Barcelona. Els consistoris havien de retornar signat un document que se'ls enviava en què s'hi deia, entre altres, que Catalunya "necessita l'autonomia". El 98% dels batlles van fer el tràmit. A mitjan novembre, de manera solemne, es van lliurar les signatúres al llavors president de la Mancomunitat, Josep Puig i Cadafalch, després de la mort de Prat de la Riba l'agost de 1917.

Tot seguit es va elaborar un projecte estatutari. El govern espanyol l'admeté a tràmit, amb fredor, però el rebombori contrari va fer caure l'executiu d'Eduardo Dato. Com va explicar Borja de Riquer a *Alfonso XIII y Cambó* (2013), aquest darrer estava convençut que el rei veia bé la campanya autonomista contemporitzadora de la

revolució del separatisme. Després va descobrir que només havia estat *borbonejat*. En paral·lel, el nou president del consell de ministres, el comte de Romanones, s'assegurà a París que Wilson i Clemenceau no intervinguessin en els afers espanyols.

L'efervescència wilsonista, però, era tal que l'Ajuntament de Barcelona va nomenar-lo ciutadà honorari. No va ser un fet aïllat. Els professors de la Universitat de Girona Maximiliano Fuentes i Francesc Montero, en l'exposició que s'inaugura avui al Museu d'Història de Catalunya, *Flames a la frontera*, constaten que la Gran Guerra va impactar en el nomenclàtor municipal. "Wilson, vinculat a l'ideal de la pau —diuen a QUADERN—, fou la figura més popular d'aquesta cursa per rebatejar carrers".

Allò que ignoraven els nacionalistes catalans era que quan una delegació irlandesa cercà el suport de Wilson, aquest —que considerava la qüestió d'Irlanda un afer intern britànic— va mossegar-se la llengua "per no enviar-los al carall", com explicà a *The Drafting of the Covenant* (1928) el jurista David Hunter Miller, membre de la delegació americana que confeccionà el tractat de la Societat de Nacions.

A l'hora de la veritat, les potències vencedores en la Conferència de Pau van limitar l'autodeterminació, sobretot, als territoris dels perdedors, els imperis austrohongarès i otomà, i a les colònies d'Alemanya, però la van refusar per les seves. A la primavera de 1919, la vaga de La Canadenca tallà la campanya autonomista i els somnis separatistes. Començava el pistolisme al carrer i la frustració. El viatge de Castanyer, un acte entre desesperat i autojustificatiu, se silencià i quedà com un assumpte entre dos. Als anys trenta, Solé i Pla va donar suport al sector independentista d'ERC i Castanyer s'enquadraria en les Joventuts d'Esquerra Republicana-Estat Català [vegeu QUADERN del 7 de juny].

A finals de 1919, Wilson va entonar al Congrés un *mea culpa*. Havia parlat d'autodeterminació, va dir, "sense saber que existien les nacionalitats que ens venen a veure dia rere dia", com recull a *París, 1919. Seis meses que cambiaron el mundo* (2005) la catedràtica d'Oxford Margaret MacMillan. El món fora de Virgínia era molt complex. Catalunya, a pesar de les simplifications propagandístiques, les tones de paper i els rius de tinta, també.

CATALUNYA: 1918-1968-2018

La reedició de 'Catalans de 1918', de J. V. Foix, pot dur a una seqüència que passaria per 'El quadern gris' de Josep Pla (s'obre en aquella data) i les lliçons de Gabriel Ferrater de gairebé 1968 sobre el poeta. Tot per calibrar les possibilitats de Catalunya com a país... fins avui.

Jordi Ibáñez Fanés

Arran de l'edició de *Catalans de 1918* a Tusquets, he rellegit aquests dies *Foix i el seu temps*, les lliçons que Gabriel Ferrater va fer sobre el poeta a la Universitat de Barcelona els cursos

CATALANS

DE 1918

J. V. Foix
Edició de
Lluís Quintana i
Antoni Marí
Tusquets
126 pàg. 14 euros

de 1966, es va fer amb la Caputxinada molt recent. Les paraules de Ferrater al final de la classe ens recorden l'ambient general d'aquells dies: "Dilluns que ve, si no hi ha agitacions, seguire".

El que feia Ferrater, ha seguit? Ho hem seguit? Aquestes lliçons parlen realment molt del temps de Foix, emblemàticament marcat per un altre any, el 1918, com palesen el *Diari de 1918* i aquest *Catalans de 1918*, i com diu el mateix Ferrater: "Aquesta data m'imagino que té per a ell un sentit col·lectiu. A finals de 1917 hi hagué la vaga general, provocada per la Revolució Russa. I el 1918 és l'any al·ludit del pistolisme barceloní...". No oblidem que aquest 1918 és també l'any que obre *El quadern gris* de Josep Pla—publicat justament aquell 1966, com recorda el lector de *Foix i el seu temps* per l'entusiasme amb què Ferrater recomana el llibre als estudiants—. I és clar: també és l'any del final de la guerra de 1914. Pla s'hi refereix en més d'una ocasió. Una en concret, que Ferrater comenta, per expressar la perplexitat que li produeixen certes maneres de pensar entre cíniques i demencials, com la història del capellà alarmat perquè perden els alemanys. "Ja ho veu, senyora Marieta, ja ho veu! Tornarà a guanyar Anglaterra... Tornaran a guanyar els protestants, els del lliure examen, els incredul...". Aquest neguit germanòfil permet a aquest capellà anunciar-li a la senyora Marieta que potser no li podrà pagar el cens. La resposta de la dona, no sé si en l'ordre general de les ments d'avui dia la qualificariem de "brutalment repressiva": "¿Diu que no em pagarà el cens perquè guanyarà Anglaterra? I a mi què m'explica! Que s'ha tornat boig? Si per sant Miquel no em paga el cens, ja li asseguro que el faré anar fi...".

Ara, *Foix i el seu temps*, llegit avui —2018—, impressiona molt. És cert que en alguns dels seus passatges aquestes lliçons diuen algunes de les coses més intel·ligents que s'han dit mai sobre el vers i la prosòdia en català. Però el llibre gairebé respira amb més força per la banda de la política que pel costat poètic. És una cosa que es projecta sobre aquest fons de 1918, però que és dita per aquests volts de 1968, i que obliga a pensar històricament no solament els dos passats, 1918 i 1968, sinó també el nostre 2018. D'aquests llibres—d'aquests homes—ens arriba una claror que convida a relativitzar alguns fets i a no empassar-se algu-

El kàiser Guillem i l'emperador, al front el 1916: Pla parlà de la guerra del 14 a *El quadern gris*. / PHOTOAISA

nes rodes de molí. També a no confondre's amb els mossos de torn que avui troben noves raons per no pagar el cens.

A *Foix i el seu temps* hi trobem un reconeixement moral de la complexitat política de certs moments tan intensos i accelerats que tota idea de racionalitat en termes col·lectius, però també individuals, queda escombrada. Aquesta complexitat demana refrenar la simple pulsio del judici i la condemna moral. Això no vol dir que se suspengui el judici polític, i menys encara la capacitat d'anàlisi històrica mínimament racional per comprendre per on van les coses, i les conseqüències literàries i morals d'aquesta comprensió. Potser si que Ferrater explica un "conte de fades" sobre el "foixis-

posat a equivocar-se en un afer per a ell perfectament anecdòtic en comparació amb el que admirava de debò en Foix, que no era el polític somiatruïtes, sinó el poeta.

Sabem que sis mesos després de publicar-se *La revolució catalanista*—tan maurrasiana, i ho dic per a qui li vingui de nou les connexions xenofobopopulistes de l'independentisme—, els Fets d'Octubre van convertir l'exaltació en perplexitat i replegament. La guerra, menys de dos anys després, no ho degué posar fàcil. Foix va passar d'imaginar-se Catalunya com una *illa flotante* emancipada d'Espanya i vagant en una idíl·lica deriva damunt la Mediterrània, a construir-se una illa poètica pròpia i prodigiosament precisa. La Ca-

no està disposat a combregar amb rodes de molí... Fabra i Carner estaven al servei de la Catalunya irreal. Pla, Foix i Oliver, en canvi, van deixar d'honorar aquesta Catalunya irreal...". I bé, és veritat: no només és molt contundent, també és massa inexacte, o massa esquemàtic. Però així i tot, no ens interpel·la amb una precisió terrible?

Penso ara també en el pobre Carner —ho explica Marià Manent a *L'aroma d'arç* i ho recorda Jaume Subirana a *L'exili del mite*—, quan en la seva visita quasi pòstuma a Catalunya la primavera de 1970, mig dement i plorós, tan desorientat i a la vegada tan sentimentalment agut, va patir un moment de lúcida desorientació. El van anar a buscar a la Garriga, on feia estada, per anar al cèlebre recital de poesia del Price. I es va negar a anar-hi. Va dir: "Ja comprendreu que no estic en disposició d'anar a un país com Anglaterra...". És una escena tan patètica però tan definitivament eloqüent, que serveix aquí per afegir realitat i concreció a aquest resum ferraterià d'una història que és... sí, com qualificarem aquesta història? No direm paraules grosses. Deixem-ho en una història de clau muntada damunt un mar... de crema anglesa. *L'illa flotant* potser va passejar-se per la ment enterbolida de Carner, que en realitat estava dient que volia quedar-se a casa. Però, a quina

casa? On era la casa de Carner, ell que havia marxat de Catalunya tan d'hora com el 1921? Al poema que Gabriel Ferrater li dedica se'n diu almenys la mena de casa que és el poeta per a nosaltres: "Mots... oferts perquè els tornem a entendre. Com una pàtria".

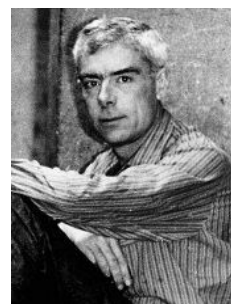
"Un país sense possibilitats on només té sentit expressar-se individualment...". Aquest no sé si és un negoci que es pugui plantejar de bon grat, però exigeix la responsabilitat individual de les eleccions i decisions pròpies. La meditació històrica sobre la seqüència 1918-1968-2018, aquí tan sols anotada, esgarrapada, obliga a recordar una cosa: les esgarriances tribals, el temor no del tot infundat a la mort so-

J. V. Foix.

Josep Pla.

Gabriel Ferrater.

ta Feix", tal com se li ha retret des d'estudis recents més rigorosament documentats sobre el Foix de *La Publicitat* i la polèmica amb Pla sobre el feixisme italià. És obvi que Ferrater no ho fa ni per autocensura ni per ingenuïtat. Crec que, senzillament, es va inclinar, per simpatia, a comprendre o relativitzar la relliscada de Foix i a acceptar les explicacions que el mateix poeta podia fer-hi, trenta anys després de la famosa —i per a ell llavors ja penosa— polèmica amb Pla. I també és veritat que sorprèn que Ferrater doni "el 1924 o 1925" com l'any de publicació de *La revolució catalanista* de Foix, llibre molt marcat, justament, per l'ambient de 1934, que és quan es publica, si bé és cert que viu de textos publicats a *Monitor* i a *La Publicitat* molt abans, els anys 1921-1923. Que badi en aquest detall em sembla que demostra fins on estava dis-

talunya *illa flotant* que s'emancipava d'Espanya a *La revolució catalanista* va transfigurar-se en uns paratges que cada vers i cada paraula convertien en un paradís perdut de la intel·ligència i el llenguatge, en el lloc d'uns afectes que no sabríem què són si Foix no hagués escrit el que va escriure. Els mals temps per a la política van convertir-se en bons temps per a la lírica. I no diré pas que aquí calgui haver de triar, ni tan sols que sigui bo haver-ho de fer, però el fet va ser aquest. Ferrater ho diu al final de les seves lliçons amb una contundència que impressiona, tot i que és cert que ho sabem tan sols per uns apunts de classe: "Catalunya, entre 1915 i 1920, és ja un país completament sense possibilitats... L'escriptor només té la possibilitat d'expressar-se individualment. Hi ha una presa de consciència social en la individualització:

cial, a quedar fora d'onda i patir ostracisme, i els càlculs de supervivència que semblen guiar alguns esperits en aquest flam caigut i esberlat per terra que és ara mateix Catalunya, no faran gran aquest país ni li garantirà cap literatura—cap cultura— que pugui ser l'expressió lliure i sobirana d'un esperit indebidable que sembli. Retornar al Foix de *Catalans de 1918*, al Pla de *El quadern gris* i al Ferrater de les lliçons sobre Foix dels anys seixanta forneix una seqüència que convida a la meditació. Ens recorda que hi ha la literatura "per tornar a entendre els mots" després que la mala política ens hagi fet irreconeixible el món.

El grupo de teatro de La Cubana hizo ayer un avance de su próximo espectáculo, *Adiós Arturo*, a las puertas del Teatro Gayarre.

J.A.GON

La Cubana trae al Teatro Gayarre del 28 de junio al 14 de julio la comedia *Adiós Arturo*, con la que la compañía de teatro catalana parodia los funerales, celebrando uno lleno de color y sentido de humor

La Cubana se va de funeral

LEIRE MEDINA CARRILLO
Pamplona

El loro Ernesto, el confidente del fallecido Arturo Cirera, era el centro de todas las miradas en la presentación que hacía ayer La Cubana de su nuevo espectáculo *Adiós Arturo*, que la compañía catalana pondrá en escena en el Teatro Gayarre desde esta tarde hasta el 14 de julio.

En este espectáculo que parodia los funerales, La Cubana despidió la polifacética, extravagante e increíble vida del actor Arturo Cirera Mompou, de origen catalán pero nacido en Pamplona en 1917, quien escribió con 10 años su primera obra teatral *El polichinela dice no*, a los 27 interpretó en el Palau de la Música el Concierto para Piano nº 2 en Fa menor de Frédéric Chopin. Fue testigo de todos los acontecimientos que marcaron el siglo XX: desde comprar el primer Seat 600 hasta el atentado del 11-S, pasando por el incendio del Liceo o el asesinato de Carrero Blanco. Conoció a Jackie Kennedy, Nixon, Sophia Loren o Ringo Starr; fue nombrado fallero de honor y convidó a dos mil personas en las Ramblas al cumplir cien años.

Adiós Arturo trata sobre el mundo de los entierros, lutos y funerales tratado desde un punto

de vista cómico y alejando al espectador de cualquier recuerdo triste. Cuenta de una forma loca y divertida la parafernalia que se crea a partir de la defunción de un personaje público muy conocido y la preparación de su funeral aliñado con mucho humor, sorpresas y la participación del público.

Al son de la música iban apareciendo ante la fachada del Teatro Gayarre todos los actores y actrices que forman La Cubana, cada uno vestido de un color chillón, como homenaje a Arturo, quien quería que en su funeral nadie vistiese de negro. Junto a ellos, el loro Ernesto, el inseparable compañero de Arturo Cirera, su confidente desde hace 40 años y quien ha sido testimonio de su vida. Todos ofrecían al público navarro al igual que a foráneos que se acercaban intrigados por la música y el colorido, una muestra del espectáculo del que se podrá disfrutar en el Teatro Gayarre.

Sin lutos ni llantos

La Cubana cuenta que Arturo Cirera falleció en 2018 a los 101 años de edad. Si en vida no le gustaban los halagos, aún menos le iban a gustar que se los hicieran una vez muerto. "No quería lutos, llantos, tristezas, ni frases hechas de condolencia", dice la compañía. Prefería que en lugar de un funeral le

El actor Jaume Baucis con el loro Ernesto.

J.A.GON

hicieran una alegre fiesta realizada por la gente con la que había compartido algún momento bonito de su vida. En definitiva un acto de agradecimiento a la vida. Como él mismo quería un funeral alejado a lo que se suele ver en los funerales más convencionales, decidió contratar a La Cubana para que se lo vinieran a hacer a Pamplona.

Este espectáculo se estrenó en primer lugar el 18 de mayo en Valencia, donde también nació Arturo Cirera, y como segundo destino han elegido Pamplona. La Cubana normalmente estrena los espectáculos en Barcelona pero en esta ocasión Barcelona será la ciudad que dé fin a la gira.

La estructura del espectáculo se muestra en sentido inverso porque comienza por el nudo, sigue con el desenlace y finaliza con el planteamiento. Trata de teatro, porque como bien dicen ellos, "es de lo único que sabemos hablar". Se trata de un canto a la vida en la que se rien de ellos mismos haciendo gala de ese dicho popular que propone "reírse del muerto y de quien lo vela", con todos los ingredientes típicos de La Cubana, el humor, la participación del público, la música, el juego, el color...

Ya es la segunda vez que actúan en Sanfermines. La primera fue con *Campañadas de Boda*, en

REPRESENTACIONES

PAMPLONA-TEATRO GAYARRE

Jueves - 28 de junio	20.30h
Viernes - 29 de junio	20.30h
Sábado - 30 de junio	18.00h y 22.00h
Domingo - 1 de julio	18.30h
Martes - 3 de julio	20.30h
Miércoles - 4 de julio	20.30h
Jueves - 5 de julio	20.30h
Sábado - 7 de julio	21.00h
Domingo - 8 de julio	18.30h
Lunes - 9 de julio	21.00h
Martes - 10 de julio	21.00h
Miércoles - 11 de julio	21.00h
Jueves - 12 de julio	21.00h
Viernes - 13 de julio	18.00h y 22.00h
Sábado - 14 de julio	18.30h

PRECIOS

Sala 35 €
Palco 30 €
Anfiteatro 25 €

DÍAS 28 Y 29 DE JUNIO

25 € en todo el aforo.

Duración de la función

150 minutos.

la que hablaban del papel que toca interpretar en las bodas, porque “el público navarro nos aporta mucha alegría, sobre todo en estas fechas”, decía Montse Amat García, integrante de La Cubana. “Es muy especial actuar en Sanfermines porque está el ambiente de la fiesta y la gente viene vestida con el uniforme tradicional blanco y rojo y hay mucha fiesta, es un jolgorio. Y nosotros que ya vamos con el jolgorio, se nos junta todo”, aseguraba Toni Torres Crespo, actor de La Cubana.

“Está muy bien que coincida en las fiestas de San Fermín porque nuestro espectáculo es explosivo y se contagia con las fiestas, la gente está muy alegre y receptiva”, decía Amat.

En la presentación de ayer eante el Gayarre, ofrecieron dos números del espectáculo, en el que el loro Ernesto se encuentra siempre en escena. Haciendo un guiño al acento navarro parodiaban diferentes escenas o conversaciones que se dan en mitad de un funeral. “Nos gusta adaptarlo todo al público para el que actuamos. Ya en *Campanadas de Boda* hacíamos guiños con acento navarro, y ahora con más razón porque Arturo era pamplonica”, decía Toni Torres Crespo, actor de *Adiós Arturo*.

Mucha expectación

El aperitivo de la obra completa *Adiós Arturo* sorprendió para bien al público. Iker Jiménez Míguez y Luna Sola Taveras, de 18 años los dos y vecinos de Pamplona, aseguraban: “Nos entran ganas de ir y coger entradas ahora mismo”.

Amaia Landibar Perea y Ariane Hernaiz Landibar, madre e hija ya traían las entradas compradas desde hacía unos días. Reconocían que no sabían “mucho de qué va, pero tiene muy buena pinta”.

Como Arturo no quería nada de luto, ni ropa negra, ni tristeza, ni mucho menos lágrimas, desde La Cubana animan a que todo el que vaya a verlos actuar al Teatro Gayarre asista vestido con mucho color. “El negro no es para un funeral”, alegaba Toni Torres Crespo.

La Guardia Civil sitúa a Mas como cerebro del 'caso 3%'

INVESTIGACIÓN/ Un documento interceptado en la sede de CDC le coloca en la cúspide de la presunta trama delictiva.

D.C. Barcelona

Giro en la investigación del caso del 3%, que desde finales de abril instruye la Audiencia Nacional. La Guardia Civil ha localizado un archivo informático que sitúa al expresidente de la Generalitat y de la antigua CDC, Artur Mas, como cerebro de la presunta trama de financiación ilegal de su partido, que presidió hasta principios de año.

El citado cuerpo policial interceptó en uno de los registros en la sede de la antigua CDC un archivo informático, en formato *Power Point*, y que explica cómo se organizaba internamente el partido. El documento, que todavía está siendo analizado, indica que Artur Mas controlaba directamente las dos áreas de la organización que se están investigando, la de tesorería y de gerencia.

Según avanzó ayer *El Confidencial*, en este documento se describían los mecanismos internos de funcionamiento del partido, y concretaba que era el propio Mas el encargado de supervisar en última instancia y coordinar las labores de estos dos departamentos.

Hasta ahora, Mas siempre ha negado la existencia de esta trama cada vez que los medios de comunicación le han preguntado al respecto. Es más: este marzo, en una entrevista, llegó a afirmar que "una condena por el 3% no me hará cambiar de opinión: nunca tuve conocimiento ni la más mínima intuición", aseguró.

A la espera de ver cómo

Elena Ramón

El expresidente de la Generalitat, Artur Mas.

La instrucción del caso arrancó hace cuatro años tras una denuncia de ERC y el PSC ante Fiscalía

avanza la investigación, la primera vez que en Cataluña alguien hizo referencia al pago de presuntas comisiones a CDC a cambio de adjudicaciones fue el expresidente de la Generalitat, Pasqual Maragall. En 2005, en un pleno del el Parlament, Maragall espetó a Mas: "Ustedes tienen un problema y se llama 3%". Mas amenazó entonces con retirar

su apoyo a los socialistas en la elaboración del Estatut, con lo que Maragall se desdijo al día siguiente de sus declaraciones.

Años después, las sospechas se retomaron. En 2012, una concejal de ERC y el PSC denunciaron ante Fiscalía al exalcalde de Torredembarra (Tarragona), de CiU, por amañar presuntamente la concesión de un aparcamiento.

En 2014, empezó la instrucción del caso, que hasta este enero lideró el juzgado de El Vendrell (Tarragona) y poco a poco, el caso se fue extendiendo hasta alcanzar la propia Generalitat y varios ayuntamientos gobernados por la federación nacionalista, entre ellos el de Barcelona.

Entre los investigados, figuran el extesorero de CDC, Andreu Viloca, quien gestionaba el cobro de las donaciones ilegales, y también el exconsejero Germà Gordó como "conseguidor". Según la investigación, se añamaron al menos 24 adjudicaciones entre 2008 y 2013, que en conjunto suman 218 millones de euros. Los pagos se realizaron, presuntamente, a través de las dos fundaciones vinculadas a CDC: Catdem -ya disuelta- y Fórum Barcelona.

CDC fue condenada este enero por cobrar hasta 6,6 millones de euros de comisiones ilegales a través del Palau de la Música. El partido tiene otras causas abiertas en los tribunales, entre ellas la que afecta a su fundador, Jordi Pujol, y a su familia por sus cuentas ocultas en Andorra.

Torra propondrá a Sánchez un referéndum pactado

Nueva vuelta de tuerca por parte del secesionismo. Si tras el 1-O, JxCat, ERC y la CUP aseguraron que para ellos aquella votación ilegal era un "mandato democrático" a favor de la ruptura con el resto de España, ayer el presidente de la Generalitat, Quim Torra, propuso un "referéndum" que esta vez,

sería pactado con el Estado. Esta petición la trasladará al presidente del Gobierno, Pedro Sánchez, en la reunión que ambos mantendrán el lunes 9 de julio. Torra hace oídos sordos a las declaraciones de Sánchez, que en los últimos días ha dicho que, aunque defiende el diálogo con Cataluña, nunca

negociará el derecho a la autodeterminación que, según los independentistas, es "irrenunciable". Torra consideró que su propuesta es una "solución muy aceptable" y dijo que, si el PSOE la rechaza, "no renuncia a nada". Torra está de viaje oficial a Estados Unidos para inaugurar un festival folclórico.